

id: SI_008

model: anthropic/claude-opus-4.6

seeds:

04_risiko: mulighet

03_relasjon: tillit

05_handling: implementer

01_perspektiv: juridisk

02_tidhorisont: langsiktig

Instans SI_008

Seeds: juridisk | langsiktig | tillit | mulighet | implementer

Analyse: Komplett prisdata gjennom juridisk infrastruktur og tillitsarkitektur

Mainstream-tilnærmingen er web-scraping og API-aggregering. Mitt perspektiv: dette er juridisk uholdbart i skala og kollapser uten tillit. Komplett prisdata krever en **regulatorisk-kooperativ modell** — ikke en teknisk innhøstingsmodell.

Kjerneproblemet er juridisk, ikke teknisk

Prisdata er ofte underlagt opphavsrett (EU database-direktivet 96/9/EC), forretningshemmeligheter og kontraktsklausuler. LinkedIn v. hiQ (2022) viste at selv offentlig tilgjengelige data har juridiske grenser. Å scrape priser fra 50 millioner forhandlere globalt genererer søksmål, ikke datasett. **Enhver løsning som ignorerer dette har ingen langsiktig levedyktighet.**

Tillitsbasert datadeling som mulighet

Den reelle muligheten ligger i å bygge et system aktører vil dele data med:

- 1. Regulatorisk forankring:** Koble seg til eksisterende rapporteringsplikt. EU-forordningen om markedsovervåking krever allerede prisrapportering i energi (REMIT) og finans (MiFID II). Utvidelse til forbruksvarer er politisk realistisk — inflasjonskrisen 2022-24 skapte politisk vilje. Norge har SSBs prisindeksarbeid som fundament.

2. **Tillitsinfrastruktur:** Implementer en datatreuhand-modell (data trust) der bidragsytere beholder eierskap. Konkret: en stiftelse under modell lik GLEIF (Global Legal Entity Identifier Foundation) som forvalter prisdata med klare bruksregler. Bedrifter deler fordi de får noe tilbake — benchmarking, markedsinnsikt, regulatorisk compliance.
3. **Inkrementell implementering:** Ikke “alle varer i verden” dag én. Start med strukturerte kategorier: råvarer (allerede 80% dekket via CME/ICE), dagligvarer (kassasystemer som Toshiba/NCR håndterer 60% av globale transaksjoner), medisiner (regulert prising i 140+ land).

Dissens fra mainstream

Blockchain-baserte løsninger og AI-scraping er distraksjoner. Det første løser et tillitsproblem ingen har bedt om å løse teknisk. Det andre eskalerer juridisk risiko eksponentielt. **Den virkelige skaleringsvektoren er lovgivning** — når prisrapportering blir pålagt (som e-faktura nå er i 40+ land), løser datatilfanget seg selv.

Langsiktig horisont

Innen 2035 vil sanntids e-kvitteringer (allerede påbudt i Italia, Brasil, Sør-Korea) dekke anslagsvis 70% av forbrukertransaksjoner globalt. Denne datastrømmen er den komplette prisdatabasen — den trenger bare juridisk rammeverk for aggregering.

Neste steg

1. **Kartlegg eksisterende rapporteringsplikt** i 20 største økonomier — identifiser hvor prisdata allerede samles inn men ikke aggregeres (estimat: 6 måneder, juridisk team på 4)
2. **Initier dialog med GLEIF og BIS** om en prisdata-trustmodell med pilot innen dagligvarer i Norden (SSB + Nielsen + Norgesgruppen som testcase)
3. **Utarbeid policy brief** for EU-kommisjonen om utvidelse av digital rapporteringsplikt til standardisert prisdata, knyttet til Digital Services Act-infrastrukturen